

WAT GEBEURT ER NA DE LICHAMELIJKE DOOD?

“Men verlaat de wereld niet door de dood maar door de waarheid...” (T3.VII.6:11).

Een cursus in wonderen vertelt dat het lichamen bestaan een illusie is, en dat wij niet werkelijk in een lichaam zijn. En dus gebeurt er in feite helemaal niets wanneer het lichaam sterft. Binnen ons droombestaan echter, is het overlijden een onbekende en vaak ook beangstigende gebeurtenis – iets wat wij maar al te graag wegdrukken en onzichtbaar maken. Dat is beslist niet terecht. Bekendheid met wat ‘de lichamelijke dood’ betekent, kan bijzonder behulpzaam zijn in het licht van het eigen sterven of dat van een dierbare. In dit artikel ga ik in op wat er in spirituele zin gebeurt rond en na het sterven van het lichaam.

De visie van de Cursus op sterven

Er zijn diverse – oude en nieuwere – boeken en bronnen die spirituele informatie geven over wat er gebeurt rond en na het sterven. Deze geven echter niet per se de meest juiste en juist gedoseerde boodschappen. Immers binnen elke cultuur, maar ook binnen elk tijdsgewricht, ontstaan nieuwe behoeften aan welk soort informatie over dit onderwerp gegeven wordt. De verstrekte informatie over de dood moet dus liefst afgestemd zijn op de huidige tijd en het spirituele niveau. Veel spirituele informatie over de lichamelijke dood vormt de weergave van een dualistisch denksysteem en impliceert dat alle verschijningsvormen, lichamen (fysiek dan wel astraal), niveaus en sferen echt zouden bestaan. Dat kan verwarrend zijn voor wie uitgaat van een non-dualistische denksysteem, zoals *Een cursus in wonderen*. Hoe moet informatie over astrale en lichtlichamen en diverse ‘kosmische’ sferen en niveaus dan gezien worden? Dit artikel is een aanzet om het onderwerp te belichten vanuit de metafysica van *Een cursus in wonderen*. Omdat de Cursus zelf nauwelijks op het onderwerp ingaat, is de informatie in dit artikel gebaseerd op wat ikzelf, via het horen van een innerlijke stem, hierover van Jezus te horen kreeg. Voor de duidelijkheid is de leiding die ik persoonlijk van Jezus mocht ontvangen (en dus niet uit de Cursus afkomstig is) cursief gezet.

Wij kunnen niet sterven

Het allerbelangrijkste is uiteraard dat de Cursus volkomen duidelijk maakt dat wij nooit kunnen sterven. God heeft alleen eeuwig Leven geschapen en wij zijn zoals Hij ons geschapen heeft:

“Er is geen dood. De Zoon van God is vrij” (WdI.163,t).

Wanneer de Zoon echter denkt dat hij zich afgescheiden heeft van zijn Bron en een individueel bestaan leidt in een dimensie van ruimte, tijd en waarneming, in een lichaam dat lijkt te verouderen, ziek te worden en te sterven, dan lijkt er binnen zijn droom een overgang plaats te vinden rond de dood van het lichaam. Net als al het andere binnen onze droom, kan het stervensproces en wat er daarna *lijkt* te gebeuren door het ego worden gebruikt om ons dieper in de droom te verankeren en deze echt te doen lijken, of door de Heilige Geest om de illusie te doorzien en ons uit de droom te laten ontwaken.

Stel de keuze niet uit

Het doel van de Cursus is heel expliciet om ons al *tijdens het aardse leven* geheel van het ego los te weken – een proces dat vervolgens bij de dood van het lichaam voltooid wordt. In spirituele literatuur is het een veel voorkomend idee dat er in de ‘sferen’ na de dood nog alle

ruimte en tijd is om alsnog te overwegen of je voor of tegen je ego – voor of tegen een afgescheiden bestaan in een lichaam – wilt kiezen. Er wordt beschreven hoe je op diverse astrale en mentale niveaus allerlei ervaringen opdoet, onderricht krijgt en lessen leert, en vervolgens kunt besluiten om opnieuw in een fysiek lichaam te incarneren of – voor de zeer enkelen die daaraan toe zouden zijn – vervolgens ‘hoger’ stijgt om tenslotte volkomen op te gaan in de eenheid met God.

Dat idee echter wordt beslist niet door de Cursus bekrachtigd. De reden is op de eerste plaats dat dit al gauw tot uitstel van de keuze binnen het aardse leven zal leiden. Het is maar al te verleidelijk om te denken: eerst maar eens zien wat er wellicht allemaal voor moois na de dood te ervaren valt, in de astrale sferen van licht waar je blijkbaar zo gemakkelijk kunt creëren wat je wilt en je verlangens kunt uitleven. Wie zegt dat ik daar zomaar ineens aan wil voorbijgaan? In veel boeken immers worden de astrale sferen als erg aantrekkelijk en zachtaardig beschreven (behalve voor die denkgeesten die in ‘helse’ lagen terechtkomen, maar dat lijken toch uitzonderingen te zijn) - zelf als erbij wordt verteld dat ook dit alles uitsluitend illusie is. Natuurlijk mag ieder zo denken en zijn keuze om te ontwaken uitstellen, maar het is goed te beseffen dat het ingaat tegen hetgeen de Cursus voorstaat.

De tweede reden dat de Cursus het idee van ‘ontwikkeling’ en ‘lessen’ binnen astrale sferen na de dood niet ondersteunt, is dat er in werkelijkheid daar helemaal niet meer zoveel te overwegen, te leren of zelfs te kiezen valt. In feite is het zo dat de met het lichaam geïdentificeerde denkgeest, die meent dat ‘zijn’ lichaam aan het overlijden is of al overleden, in een staat van crisis en ontreddeering verkeert, méér nog dan tijdens de fase waarin hij meent een aards lichamenlijk bestaan te hebben. Dat betekent dus kortweg dat de kans dat de denkgeest juist dan a.h.w. ‘bij zinnen komt’ en besluit het hele lichamenlijke bestaan, fysiek of astraal, geheel en al los te laten, veel kleiner is - en beslist niet groter - dan tijdens het aardse bestaan.

Natuurlijk is het in principe mogelijk dat de denkgeest tijdens of na het sterven alsnog het ego loslaat. Maar wanneer dat tijdens het aardse leven niet is gebeurd, is die kans gewoon erg klein, tenzij iemand er echt al ‘helemaal tegenaan’ zit en nog maar een heel klein restje ego vasthoudt. In alle andere gevallen ervaart de denkgeest (die immers met het lichaam geïdentificeerd is) het overlijden zozeer als een crisissituatie dat hij zich, uit angst, eerder vaster in het ego zal verankeren dan dat hij het ego tijdens of na het sterven loslaat.

De Cursus benadrukt dan ook dat het ‘werk’ vóór de lichamenlijke dood gedaan moet worden. Vergeven is iets om tijdens het aardse leven te doen, want uitstel werkt niet.

De dood biedt geen oplossing

Jezus zegt in de Cursus dan ook dat de dood van het lichaam geen oplossing is en op zich geen verlossing brengt.

“Er is een risico aan verbonden te denken dat de dood vrede betekent...”
(T27.VII.10:2)

“Je ziet in de dood een middel om te ontsnappen aan wat jij hebt gemaakt. Maar dit zie je niet: dat jij de dood gemaakt hebt, en dat die slechts de illusie van een einde is. De dood kan geen ontsnappingsmiddel zijn, omdat het niet het leven is waar het probleem ligt. Leven heeft geen tegendeel, want het is God. Leven en dood lijken elkaars tegendelen, omdat jij beslist hebt dat de dood aan het leven een eind maakt. Vergeef de wereld, en je zult begrijpen dat alles wat God geschapen heeft geen einde hebben kan...” (H20.5:2-7).

Na het ‘overlijden’ en tussen de diverse aardse levens door, blijft de denkgeest helemaal binnen het astrale gebied en daarmee binnen de dimensie van de waarneming. De ‘uitgang’ uit ons droombestaan, het einde van angst, wordt dus *niet* gevormd door de dood. Het aanvaarden van de Verzoening is de enige ‘uitgang’: het opgeven van het ego en van afscheidingswensen. De enige manier om blijvend vrede te verkrijgen, is om te kiezen voor het ontwaken, hier en nu:

“En de dood is het tegendeel van vrede, omdat hij het tegendeel van leven is. En leven is vrede. Ontwaak en vergeet alle doodsgedachten, en je zult ontdekken dat je de vrede van God bezit” (T27.VII.10:4-6).

Onze gang na het overlijden: twee mogelijkheden

Wanneer wij sterven, wat alleen wil zeggen dat ons lichaam sterft, zijn er twee mogelijkheden wat betreft de toestand van onze denkgeest. Dit heeft gevolgen voor hoe de gang na het overlijden zal verlopen. De toestand vóór de dood bepaalt de toestand na de dood. (En dat heeft niets te maken met de wijze waarop iemand sterft, noch met de leeftijd waarop dat gebeurt.)

De eerste mogelijkheid is dat bij het sterven het ego nog aanwezig is in de denkgeest. De denkgeest ziet zichzelf nog als afgescheiden, koestert deze afscheiding in meer of mindere mate, en bevat derhalve nog schuld. Wat er dan gebeurt is dat de denkgeest zich onmiddellijk of na een tussenpauze op een nieuw aards leven concentreert. Net zoals een televisiekijker die na afloop van een tv-programma doorzapt naar een programma op een andere zender. (We kijken hieronder wat gedetailleerder naar wat er precies gebeurt in de astrale wereld: de tussenpauze). Het kan nogal ontvullend zijn om tot je door te laten dringen dat er in feite dus niets verandert, maar het is tegelijkertijd erg behulpzaam om te weten hoe de vork in de steel zit.

De tweede mogelijkheid is dat tijdens het aardse bestaan, de denkgeest het ego geheel heeft losgelaten: hij koestert geen afscheidingswensen meer en de schuld is ongedaan gemaakt. Daarmee is de denkgeest al tijdens het aardse bestaan geheel aangesloten geraakt op wat de Cursus de Heilige Geest noemt – hij heeft zich verenigd met de Wil van God. De denkgeest gaat in dat geval snel de astrale wereld voorbij, en treedt vervolgens de Hemel binnen; de eenheid met Christus en God. (Ook dit bekijken we verderop wat beter.)

Het overlijden en meteen daarna

Laten we eerst kijken naar wat er gebeurt bij het sterven van het lichaam. Ik kreeg de volgende leiding van Jezus over het overlijden en de terugblik (of levensschouw) die vervolgens plaatsvindt:

“Het eerste dat je bemerkt wanneer het moment van overlijden daar is, is dat je je behoorlijk suf of zelfs slaperig zult gaan voelen, wat enigszins vergelijkbaar voelt met wanneer je in je gewone aardse leven net in slaap dreigt te vallen. Maar het voelt toch wel wat anders, aangezien het werkelijke proces dat plaatsvindt, niet is dat jouw lichaam in slaap valt, maar dat je het geheel en al aan het loslaten bent. Dit geldt uiteraard alleen bij een voorbereid overlijden, bijvoorbeeld door ziekte of ouderdom, en treedt minder naar voren bij een plotselinge dood.

Vervolgens zul je merken dat je als het ware in een ‘gebied’ terechtkomt dat ik de astrale sfeer zou willen noemen, aangezien dat de meest algemene benaming is, in het Westen althans. In dit ‘gebied’ is het zo dat je je nog altijd een soort ‘persoon’ zult voelen. De denkgeest blijft hier nog altijd ietwat afgescheiden, maar op een lichtere

wijze omdat het fysieke lichaam reeds is losgelaten. In dit gebied komen nu tal van onverwerkte zaken op het emotionele en het psychische gebied naar boven. In het algemeen is het zo dat, mochten er nog onverwerkte zaken in de denkkeest opgesloten hebben gezeten, deze zich zullen gaan manifesteren als een soort gewaarwording of een bepaalde ervaring, soms met heel specifieke beelden en zelfs herinneringen aan gebeurtenissen die daarbij horen.

Het is bekend uit getuigenissen dat er vaak rond het overlijden een terugblik plaatsvindt op het afgelopen leven. De ‘film’ wordt als het ware nog eens afgespeeld. Dat is waar Jezus hier op doelt. Wanneer de denkkeest het fysieke lichaam al heeft losgelaten (dus gestopt is dit lichaam te projecteren), projecteert hij nog wel een psychisch of astraal lichaam. Alle zaken van het afgelopen leven (of meerdere aardse levens) die nog niet verwerkt waren, zullen in deze fase opdoemen. In het algemeen is er erg veel dat noch verwerkt, noch vergeven is, en dit alles verschijnt als beelden voor de blik van de denkkeest. Ook wanneer volledige vergeving heeft plaatsgevonden en de denkkeest dus vrij is, kunnen er nog onverwerkte zaken zijn achtergebleven die in dit astrale gebied te voorschijn komen. Maar die zullen dan in feite geen belemmering meer vormen om de reis terug naar God te vervolgen.

Het stervensproces is dus nog niet afgerond wanneer het lichaam door artsen dood wordt verklaard, of wanneer er bijvoorbeeld van hersendood sprake is. Jezus vertelde mij dat de fase na het loslaten van het lichaam, die van de terugblikken in de astrale wereld, nog enige uren kan duren. En hij zei erbij dat het om die reden raadzaam is, indien enigszins mogelijk althans, dat het lichaam van een overledene de eerste uren zoveel mogelijk met rust gelaten wordt. Dat is behulpzaam voor de denkkeest om het proces in het astrale gebied zo min mogelijk te verstoren. Wat er daarna met het lichaam gebeurt, doet er niet meer echt toe, want de denkkeest merkt hier helemaal niets meer van.

De egodenkkeest: opnieuw projecteren

Wanneer er nog een ego in de denkkeest is achtergebleven, blijft hij binnen dit astrale gebied en stijgt niet hoger. De denkkeest voelt zich gedwongen om een nieuw aards bestaan in een lichaam te projecteren. Er kan weliswaar een korte of wat langere pauze plaatsvinden binnen dit astrale gebied, maar dit is zeer tijdelijk.

Jezus benadrukte dat in het grootste deel van de gevallen de (ego)denkkeest zeer snel een nieuw aardse leven projecteert:

“Wat er dan gebeurt is dat de denkkeest zich onmiddellijk op een ander leven gaat concentreren. Dat wil zeggen dat zogauw de denkkeest als het ware de ‘film’ gezien heeft van het sterven van het lichaam en de daarbij behorende terugblik, hij onmiddellijk zijn aandacht richt op een ander ‘tv-scherm’ zagezegd, waarop hij bekijkt hoe de conceptie plaatsvindt. Hij verbeeldt zich dan dat hij een tijd in de buik van de moeder verblijft als een embryo, en dat vervolgens de lichamelijke geboorte plaatsvindt. En zo volgt dan een nieuw leven in de aardse zin van het woord.”

De egodenkkeest kan zich niet ‘permitteren’ (vanuit het ego gezien) om bij het sterven de identificatie met een lichamenlijk bestaan los te laten. De denkkeest ‘moet’ meteen een lichaam projecteren om zich mee te identificeren. Het ego beoogt immers de denkkeest (als keuzemaker) uit het bewustzijn te wissen en dit bewustzijn geheel over te brengen naar het lichaam en de ikpersoon. Zolang de schuld in de denkkeest nog niet is losgelaten, moet er een vrijwel eindeloze reeks lichamen en aardse levens worden geprojecteerd. Dit impliceert

tevens het idee van reïncarnatie (het hebben van meerdere aardse levens), maar uitsluitend binnen de droom – ze zijn alle even illusoir.

Reis door het astrale gebied

Het is ook mogelijk dat de (ego)denkgeest eerst een tijdje een astraal lichaam projecteert. Naar aanleiding van de vele literatuur, doorgevingen door entiteiten en dergelijke over astrale sferen en gebeurtenissen die daar kunnen plaatsvinden, ontving ik van Jezus de volgende leiding:

“Wat er in de eerste plaats gebeurt wanneer een denkgeest is overgegaan en zijn aardse lichaam (waarmee hij geïdentificeerd is) heeft zien sterven, is dat hij zich plots bevindt in een wat andere, meestal wat lichtere sfeer. Het bewustzijn blijft uiteraard in stand, aangezien dit een hoedanigheid is van de projecterende denkgeest en niets met welk lichaam ook van doen heeft. Wat er dus gebeurt, meestal althans, is dat de denkgeest nu een iets ander gebied geprojecteerd heeft en zichzelf daarin ziet, in een wat ander soort - meestal wat lichter - lichaam dat vaak het astraal of lichtlichaam wordt genoemd in diverse boeken. Het is van belang daarbij te bedenken dat wat blijft, is dat de denkgeest zijn eigen gedachten omzet in beelden en aldus projecteert en tot waarneming maakt. Aan dat mechanisme verandert uiteraard helemaal niets nadat het zgn. fysieke lichaam is gestorven.

*Dat heeft tot gevolg dat denkgeesten die vooral vanuit angst en schuld, woede en haat projecteren, zichzelf nu menen aan te treffen in een zeer duistere en haatdragende omgeving, de zogeheten ‘helse’ lagen van de astrale wereld. Voor de meeste denkgeesten echter geldt dat zij er de voorkeur aan geven om, in elk geval tijdelijk, een veel lichtere sfeer te projecteren en zichzelf dus menen aan te treffen in wat op het eerste gezicht een welhaast paradijselijke toestand lijkt: een lichte, vaak zonnige en erg prettige omgeving waar allerhande (voorheen aardse) wensen nu alsnog gerealiseerd kunnen worden, louter en alleen door gedachtekracht. Het moet echter worden ingezien dat het hier echt uitsluitend gaat om **tijdelijke** projecties die de denkgeest zich a.h.w. ‘gunt’ om het overlijden (in fysieke zin) te verwerken, maar dat ze geenszins echte voldoening of waar geluk bieden, aangezien er nog altijd sprake is van afscheiding van God en van de vervorming van de eigenlijke scheppende kracht van de denkgeest, met als doel tot waarnemen te komen.*

*In diverse boeken wordt – vaak uitgebreid – gesproken over allerhande spiritueel onderricht dat de zgn. gestorven zielen (in Cursustermen: denkgeesten) zouden verkrijgen na het fysieke overlijden, waardoor zij zeer geleidelijk zouden kunnen toegroeien naar het volkomen verlangen naar de eenheid met God en eraan toe raken daar ook daadwerkelijk in op te gaan. Het is echter in feite zo dat de denkgeesten in het algemeen slechts vrij kort al deze ‘astrale’ beelden projecteren en dat het enige echte onderricht uitsluitend en alleen **binnenin de denkgeest zelf** plaatsvindt. Dat is iets wat uiteraard geheel niet verandert, of deze denkgeest nu een fysiek of een ander soort lichaam projecteert. We moeten dan ook stellen dat wanneer dit soort ‘spirituele’ informatie in boeken wordt gegeven, dit al gauw het gevolg kan hebben dat de illusies van het ego – de droom van de denkgeesten – echt gemaakt worden, en het bovendien suggereert dat de uiteindelijke keuze tegen het ego en afscheiding en vóór God, gemakkelijk kan worden uitgesteld tot na het zgn. overlijden.*

Vanuit de Cursus gezien moet dan ook ten stelligste benadrukt worden dat de enige keuze die te maken valt altijd binnenin de denkgeest plaatsvindt, en dat, zoals eerder gezegd, uitstel van deze keuze tot na het loslaten van het fysieke lichaam, in het

algemeen niet wenselijk is, aangezien de kans beslist gering is dat dan alsnog de juiste keuze – tegen het ego - gemaakt zal worden.”

Margot: Houdt dat in dat sommige denkkeesten vrijwel meteen een nieuw aards leven projecteren en dan onmiddellijk de conceptie zien van een ander aards lichaam, en dat anderen eerst een tijd een astraal leven projecteren in een astraal lichaam?

“Jazeker, dat heb je juist gesteld. Het hangt dus geheel van de voorkeur van de denkkeest zelf af wat hij projecteert. Maar aangezien het allemaal uitsluitend droombeelden zijn, maakt het in feite niet veel uit. Zolang de denkkeest in het domein van de waarneming blijft, verandert er eigenlijk helemaal niets. Het gaat er uiteraard om het domein van de waarneming (en tevens van ruimte en tijd) geheel te verlaten.”

Bijna-doodervaringen

In dit licht moeten ook de bijna-doodervaringen (BDE's) gezien worden. Jezus zei hierover:

“Wat ik je nog verduidelijken wil hierin is de ervaring van bijvoorbeeld bijna-doodervaringen en van mensen die zich menen te herinneren dat zij na de dood in een zeer zachte, lichte en liefdevolle omgeving zijn terechtgekomen. Daardoor is de gedachte ontstaan dat er na de dood voor de denkkeest een periode van rust aanbreekt, als een soort pauze tussen de verschillende levens. Maar in werkelijkheid is dit geenszins het geval, want de denkkeest die zijn nog onbewuste schuld moet blijven projecteren, moet onmiddellijk een nieuw (fysiek dan wel astraal) lichaam ter beschikking hebben om voor zichzelf de illusie dat hij een lichaam is in stand te houden. Een periode van rust zou die illusie teveel verbreken. Hierdoor komt het dat de denkkeest zich onmiddellijk weer op een zogenaamd filmbeeld van een nieuw lichaam concentreren moet. De ervaringen van BDE en dergelijke komen uitsluitend voort uit de diepe wens van de mensheid dat er daadwerkelijk rust en licht en liefde zal volgen na het lichamelijk overlijden – denk ook maar aan het beeld van een hiernamaals binnen de christelijke kerk. Maar dit is geenszins het geval, want het ego laat geen enkel moment toe van enige pauze buiten het domein van de waarneming tussen de levens door. Dus dit gebeurt in werkelijkheid niet, maar het enige wat er gebeurt is dat denkkeesten zelf zich inbeelden dat ze deze rust zien zoals zij zich dat altijd hadden voorgesteld, en die plaatjes projecteren ze. Maar in werkelijkheid kan de denkkeest zich niet permitteren even los van een lichaam te zijn omdat hij daarmee vast geïdentificeerd is zolang hij naar zijn ego luistert.”

Margot: Dus die ‘mooie’ plaatjes, zoals ook tijdens een BDE worden ervaren, worden tijdelijk geprojecteerd door de denkkeest zelf, maar al snel kijkt de denkkeest alleen nog maar naar de eveneens door hem geprojecteerde plaatjes van conceptie en het ‘nieuwe’ aardse leven, zodat de illusie van een aards bestaan niet doorbroken wordt?

“Jazeker, dat gebeurt in feite. Het projecteren van de ‘mooie’ plaatjes gebeurt zeer kort, maar net lang genoeg om het idee te geven dat er even rust ontstaat. Of dat ikzelf, Jezus, de denkkeest naar de Hemel kom halen, of andere reeds overleden dierbaren als iemand daar de voorkeur aan geeft. Maar al heel snel komen de ‘vertrouwde’ beelden van een nieuw aards leven weer op en dan vergeet de denkkeest onmiddellijk de tussengelegen beelden, zodat de illusie inderdaad niet verstoord raakt.”

Margot: Toch ontlenen veel mensen troost aan de BDE's.

“Jazeker, maar het is evengoed het geval dat deze heel gemakkelijk door het ego misbruikt kunnen worden om te suggereren dat er tijdens het aardse leven niet ‘gewerkt’ hoeft te worden (in de zin van vergeving), omdat de dood toch wel voor de verlossing zal zorgdragen. Ieder dient te beseffen dat het ‘werk’ in de zin van verlossing toch echt tijdens het aardse leven moet geschieden. Dat gezegd hebbende, is het evengoed zo dat de Heilige Geest natuurlijk alles kan gebruiken wat door het ego wordt geproduceerd, en dat betekent dat hij de BDE's dan ook graag voor Zijn eigen doel inzet. Dus kunnen ze behulpzaam zijn om de algemene angst voor de dood te doen afnemen. Wat betreft de mensen, of denkkeesten, die zelf een BDE hebben meegemaakt, is het zo dat zij zeer vaak hier zozeer door geraakt zijn, dat zij veel gemakkelijker hun leven daarna onder leiding van de Heilige Geest stellen en dat is uiterst behulpzaam.”

Contact met overledenen

Ik stelde ook vragen over wat er gebeurt als iemand contact voelt met een overledene, en over hoe dit allemaal plaatsvindt in de tijd.

Margot: En wanneer iemand contact voelt met een overleden dierbare, dan is die denkkeest zelf dus allang niet meer bezig met dat leven en kijkt hij alweer naar een ander leven. Is het zo dat degene die het contact zoekt, zelf in zijn eigen denkkeest het beeld oproept van die overleden persoon zoals hij hem gekend heeft?

“Ja, je zou kunnen stellen dat wanneer iemand contact zoekt met een overleden dierbare, hij inderdaad in zijn eigen denkkeest de beelden als het ware oproept en zo communiceert. Maar omdat tijd niet werkelijk is, is het vaak ook zo dat die denkkeest in kwestie (van de overleden persoon) wel degelijk nog communiceert met de persoon in het aardse lichaam. De denkkeest van de overleden persoon die wordt opgeroepen is dus in feite in meerdere levens tegelijk actief is, maar hij is zichzelf dat niet bewust.”

Margot: Terwijl deze denkkeest dus naar het nieuwe ‘tv-scherm’ kijkt, is hij met een ander deel van zijn denkkeest nog in staat te communiceren met verwanten uit een ander aardse leven, zonder dat het deel dat zich op het nieuwe leven richt zich dat meestal bewust is?

“Jazeker, dat is inderdaad precies zoals het gebeurt. Dat is juist geformuleerd.”

Margot: En klopt het dat het volgende leven waar de denkkeest zich op concentreert altijd ‘verder’ in de tijd is, om de illusie van lineaire tijd in stand te houden?

“Nee, het is beslist niet nodig dat er een zogenaamde tijdsvolgorde tussen de opeenvolgende levens zit, omdat de denkkeest zich maar van één aards leven tegelijk bewust is, dus dat hoeft niet. Het is veeleer een holografisch geheel, waarin alle denkkeestige levens in feite geheel willekeurig naast en na elkaar plaatsvinden. Alleen het menselijk brein, onder leiding van de egodenkkeest, vertaalt dit in lineaire,

opeenvolgende tijdsvakken. Maar op het niveau van de denkkeest speelt dat geheel geen rol.”

Gidsen, begeleiders en zielengroepen

Uit veel doorgevingen en boeken blijkt dat denkkeesten in de astrale wereld contact hebben met gidsen, engelen of bijvoorbeeld met Jezus zelf, en op die manier worden geholpen. Ik vroeg Jezus hier iets meer over te vertellen:

“Wat er gebeurt is dat de denkkeest zelf deze beelden projecteert overeenkomstig zijn eigen cultuur of voorkeur. En dat kan zowel vanuit de egodenkkeest als vanuit de juiste gerichtheid gebeuren. Het is dus zeer goed mogelijk dat je tijdens of na het zgn. overlijden een persoon of beschermer, waaronder mogelijk mijzelf, zult zien of horen of hier anderszins contact mee voelen en dat is beslist behulpzaam voor de denkkeest om deze situatie op de juiste wijze te volbrengen.”

Margot: Kun je ook iets vertellen over ‘zielengroepen’ waarover vaak wordt gesproken? Zo las ik bijvoorbeeld ergens dat een denkkeest (of ziel) pas definitief kan opgaan in de eenheid met God wanneer alle zielen van zijn zielengroep zo ver zijn hiervoor te kiezen, zodat zij gezamenlijk, als groep, in de eenheid opgaan.

“Met nadruk dient gesteld te worden dat dit beslist niet het geval is, gelukkig maar. Een denkkeest is nooit en te nimmer afhankelijk van een andere ‘individuele’ denkkeest om zijn weg naar God te vervolgen en voltooien, en dat moet zeer duidelijk gesteld worden. Wanneer een ‘individuele’ denkkeest ervoor kiest zich weer verenigd te weten met God – de Verzoening voor zichzelf te aanvaarden – dan kan dat uiteraard op elk moment plaatsvinden, aangezien het hier uitsluitend en alleen om een herkenning gaat van wat altijd zo geweest is en altijd zo moet blijven. Wanneer over ‘zielengroepen’ en vergelijkbare begrippen wordt gesproken, dan moet gedacht worden aan de kluwen of keten van speciale relaties (met familieleden en andere belangrijke personen in ons aardse leven), met vaak een zeer grote onderlinge emotionele afhankelijkheid en hechting door schuld. Juist deze destructieve egopatronen hebben als doel ons weg te houden van God en van de Hemel. Zoals bekend is het een van de belangrijkste doelstellingen van de Cursus om je los te weken van deze speciale-relatiekluwen, zodat je geheel en al vrij bent om je eigen weg te vervolgen indien je daarvoor kiest, zonder enige oponthoud door anderen die wellicht hun keuze nog dienen te maken.”

Wanneer het ego losgelaten is

De Cursus is erop uit dat wij, door middel van vergeving, tijdens ons aardse leven het ego geheel loslaten en zo ontwaken. Deze nieuwe staat van de denkkeest wordt in de Cursus ook ‘de werkelijke wereld’ genoemd. Wanneer vanuit deze toestand het moment van lichamelijk sterven is gekomen, vormt dit de voltooiing van het ontwakingsproces: het geheel terugkeren naar de Hemel en het versmelten van het bewustzijn in de ene en totale liefde van God en Christus. Jezus noemt dit symbolisch ook: God zet de laatste stap. Met de Hemel wordt in de Cursus bedoeld: de gewaarwording van volmaakte en abstracte eenheid. De Hemel kent geen lagen of niveaus.

“Wanneer jij jezelf zonder begoocheling waarneemt, zul je de werkelijke wereld aanvaarden in plaats van de onware die jij hebt gemaakt. En dan zal je Vader Zich naar je toebuigen en de laatste stap voor jou zetten, door jou te verheffen tot Zichzelf” (T11.VIII.15:4,5).

Ook in dit geval dient zich, na het loslaten van het fysieke lichaam, eerst het astrale gebied aan. Jezus zegt het volgende over het op de juiste wijze te passeren hiervan:

“Je hoeft niet méér te doen dan alle beelden en herinneringen die opkomen zeer rustig aanschouwen en vervolgens het vaste besluit nemen jouw gehele denkkeest op dezelfde lijn te brengen, t.w. dat hij enkel en alleen een zo spoedig mogelijke terugkeer naar God wil, zonder enig oponthoud. Dus het enige dat je je hoeft te herinneren op dat moment, is dat jij enkel en alleen naar God wil en dat jij geen enkel oponthoud wenst. Louter door die gedachten van jou zelf, zullen alle beelden en gewaarwordingen ten spoedigste verdwijnen en dan ben jij geheel en al vrij om je met God te gaan herenigen voor eeuwig en altijd.”

Gods laatste stap

Wanneer de schuld uit de denkkeest verdwenen is, vormen de eventueel nog onverwerkte zaken die in het astrale gebied opdoemen geen beletsel, maar verdwijnen ze alsnog. Vervolgens ga je als het ware door de poort van de Hemel: het laatste persoonlijke bewustzijn lost nu op. Je gaat de eenheid binnen; je komt tot je ware Identiteit, het Christus Zelf vereend met God. Dit is ‘Gods laatste stap’, hoewel duidelijk mag zijn dat God niet actief iets doet, omdat Hij voortdurend uitreikt naar Zijn kinderen. De Liefde trekt ons als het ware naar Haar toe als een magneet. En zonder de schuld, die als een schild tussen God en ons in staat, is er niets meer dat dit in de weg staat, want Hij heeft een enorme aantrekkingskracht op ons:

“Want dieper nog dan het fundament van het ego, en veel sterker dan dat ooit zal zijn, brandt jouw intense liefde voor God, en die van Hem voor jou” (T13.III.2:8).

Het is ongetwijfeld vanuit ons huidige perspectief en begripkader niet echt voorstelbaar hoe dit zal zijn. Maar Jezus beschreef het als volgt:

“Wat er vervolgens gebeuren gaat, is dat je langzaam maar zeker een gewaarwording zult krijgen van geheel en al gaan oplossen. Dat betekent echter uitsluitend en alleen dat jouw zogenaamde ‘persoonlijkheid’ nu geheel en al oplost. En dat is juist de bedoeling, want je denkkeest zal zich nu weer volkomen verenigen gaan met het stralende en uiterste serene licht van Gods werkelijkheid en dat zal ongetwijfeld een heerlijke gewaarwording voor je wezen. Je zult bemerken gaan dat vanaf dit punt alles heel vanzelf en soepel verloopt en ‘jijzelf’ praktisch niets hoeft te doen of te bedenken, aangezien jij langzamerhand wegsmeelt oftewel oplost en als zodanig je eenwording bereikt met God en mijzelf, en aldus de Hemel binnentreedt. Wat er vanaf dat moment gebeurt is te onbeschrijflijk voor woorden, maar ik verzeker je wel dat het de meest heerlijke ervaring wezen zal die je ooit zelfs maar in geringe mate hebt geproefd, en waarvan je hier op aarde hooguit alleen nog maar enige vage glimpen opgevangen hebt.

Vanaf dat moment ben ‘jij’ een medeschepper geworden in de Hemel en zul je je alleen nog in liefde weten te verenigen en voortdurend liefde gaan uitbreiden, tezamen

met mijzelf en al jouw geliefden, die daar uitsluitend en alleen in de geest aanwezig zullen wezen.”

En zo komt er een einde aan een oeroude, zinloze reis door de afscheiding, aan de ‘tijd van verschrikking’. En keren wij allen terug in onze Vaders Armen, in ons thuis bij God, dat we nooit verlaten hadden.

© *Margot Krikhaar* www.margotkrikhaar.nl